

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előzetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Főmunkatárs:

Dr. WEISZ JENŐ.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Manojlovica-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlér soronként 20 krajczár.

Lelenczház Szabadkán.

Két kézzel nyújtja felénk az állam a lehetőséget arra, hogy városunkban lelencházakat létesítsünk — és mi egész ridegen elfordulunk a megkínált előnytől. — Nem kell a lelencház. Hogy miért ezt nem tudtuk megérteni eddigelé.

Azt azonban már tudjuk, hogy maga a város is szükségét érezte annak, hogy még egy alkapitányi állást kellett szerveznie — leginkább azért, mert a 7 éven aluli szegény gyermekeket, kiknek vagy nincsenek szülei, vagy akiknek szülei anyagilag teljesen tehetetlenek, evidenciában tartsa, ellátásukról az állam számlájára gondoskodik.

Tessék elhinni, hogy ezek a szegény gyermekek valósággal bitangságban vannak. El vannak látva úgy, hogy mens meg lsten az ilyen jótékonyágtól.

Mert tessék csak utána nézni annak, hogy miben áll ez az ellátás. Azt a szerencsétlen porontyot átadják egy szegény de nagyon szegény asszonynak. Az el is látja azt az Istentől és embertől elhagyott szegény proselytát. Gondozója még akkor is, amikor az a garasos fizetés amiért eltartja a szegény párat csak mostoha bánásmódban részesíti.

Mert ugyan ki ellenőrizheti ezt a bánásmódot, — ki van jelen akkor, amikor azt az ártatlan lelket ott hagyja a gondozója a kuckóban a macskájával együtt, mert neki bizony napszámba kell elmennie.

Ki ellenőrzi annak a szegény léleknek a testi épségét, egészségét, ki nyújt kezességet az iránt, hogy még kegyetlenkedéseket is nem követnek el az ilyen szegény elhagyatottakon?

Holott mindezeket a bajokat csak egy módon lehetne orvosolni, egy lelencházal.

Egy lelencházal, amely ugyszólván pénzünkbe sem kerülne, mert az állam igazán olyan készséggel járulna hozzá a lelencház felépítéséhez, oiy készséggel viselné a fentartási költségek oroszlanrészét, — hogy igazán in-

dokolatlan ennek a jóakarotnak a mellőzése.

Mi tehát kérőleg fordulunk városi hatóságunkhoz, hogy ne utasítsa el magától az állam ez irányban már eddigelé is tanúsított jóindulatát.

Nemcsak a város emeléséről van itt szó, hanem arról, hogy egy pótolhatlan intézményt nyernénk ebben a saját szegényeink részére.

De áldva említené a vidék is ennek a városnak az elhatározását, ha ezt a lelencházal itt létesítenék.

És minden ugyszólván ráfizetés nélkül volna eszközölhető.

Az egész magyar délvidéken ilyen intézmény nincs s nemcsak egy városi de országos missziót teljesítené Szabadka, ha ezt a lelencházal — nagy styben felépítené.

Azt hisszük, hogy társadalmunk színe java, az összes nőegyletek, az összes hazafias egyletek támogatnák a városi hatóságot, hacsak egy szóval is jelenné, hogy a lelencházal felépíteni akarja.

Városunk polgármesterétől várjuk az első szót.

Hiszük, hogy nem hiába.

Öngyilkos földbirtokos.

Saját tudósítónktól.

Egy újabb szomorú példája annak, hogy az anyagi gondok uralkák manapság az emberekkel. Egy ágilis és jómódu polgárunk esetet tegnap délután áldozatul a finansziális gondoknak.

Közismert alak volt Vuics Boldizsár, aki közéletünkben is jelentékeny részt vett ki magának. Ott látták őt a városi közgyűlésen ahol erős felszólalásaival és sokszor naiv nézeteivel hangulatot is csinált. Ott volt a pénzügyezetek mozgalmainál, ahol sokszor hangadó volt.

Egyletek és társulatok tagja volt és a művész világ is nagyon barátságos otthont talált nála, akiket valóságos lukullusi pazarossággal látott el. Most ott nyugszik a ravatalon megpihent egy irgalmas élet után, a melyből kivette a kellemes és kevésbé kellemes részt is. Eredeti alak volt és mindenfelé szerették benne a hamisítatlan igaz polgárt.

Öngyilkosságárai tudósítónk a következőkben számol be:

Vojnich Béla r. kapitány a ki a mai napra átvette Hegedűs kapitánytól a bűnügyi osztály vezetését éppen ebédnél ült, amikor egy rendőr jelentette neki, hogy Vuics Boldizsár öngyilkos lett. A kapitány azonnal rohant a VIII. kör Bognár utcába az öngyilkosság színhelyére, hogy a szükséges rendőri intézkedéseket megtegye.

Az öngyilkosság a mint a vizsgálat kiderítette így történt.

Az öngyilkos földbirtokos aki ma adott be két nagyobb összegű váltót leszámítolás végett egyik helybeli pénzügyezetbe miután megtudta, hogy váltóját visszautasították hazament leült íróasztalához és levelet írt a következőknek, a melyeket így címzett meg:

Nagyságos

Pankovics Andor ügyvéd urnak
az emberiség nagy pártolójának

Helyben.

Blagorodnom gospodinu

Bogdan Dimitrijeviču
varoskom cinovniku

u Mestu

Szabadka.

Gospogji

Jeleni Konjovički rognenoi
Prokopcanji

Mestu

Suboticu.

Blagorodnom gospodinu

Misi Knezevicu užitelju u

St. Kanjiza

Ó-Kanizza.

Tekintetes

Prodanovics György urnak

Helyben.

Nagyságos

Varga Károly
bankigazgató urnak

Helyben.

Szabadkán.

Ezeket a leveleket lepecsételle, megcsinálta továbbá két ivre terjedő végrendeletét, el látta két forintos bélyeggel betette egy borítékba, a melyet nyitva hagyott, mindezeket egy csomóban ott hagyta íróasztalán, rátette bosszu arany nyaklánczát és arany óráját, valamint 13 forint 11 krt. tartalmazó pénztárczáját bezárta szobájának ajtaját és elindult utolsó útjára VIII. kör Bognár utcában levő házába.

Mikor odaérkezett bement lakójához akit borért küldött el. Mialatt ez távol volt, elkövette végzetes tettet. A nyitott kútba fejjel lefelé ugrott; ez abból következtethető hogy a kútban csekély víz volt s mindannak daczára az öngyilkos megfulladt.

Mikor a lakó visszajött kereste mindenfelé, de nem találta, míg végre hosszas keresés után a kútban megtalálta, azonnal a mentéshez fogott s egy lársa segítségével ki is húzta, de a szerencsétlen ember már ekkor hulla volt, felső kabátját levetették és rátekítették

A rendőrségnél azonnal megtették a je

lentést és Vojnics kapitány kiment a helyszínre, ezalatt egy rendőr kivette zsebéből a lakásának kulcsát és átadta a kapitánynak, a ki a lakáson megjelenévé összes ingóságait egy szobába hordatta, a leveleket, órát, lánczot és pénztárczát magához véve, a lakást bezárta és lepecsételte.

Az előhívott mentők időközben a hullát Vuics lakására vitték.

A leveleket a kapitány átadta a címzeteknek.

Az öngyilkosság okáról többféle hír kering. Valószínű azonban az, hogy azért lett öngyilkos mert utóbbi időben jótállásokért és saját tartozásáért mintegy 40.000 forintot kellett volna fizetnie, vagyonának értéke kites ugyan 80.000 forintot de sehol sem kaphatott pénzt, hitelét kimerítette.

Egy másik verzió szerint a napokban valami bűnügyi végtárgyalása lett volna s ettől való félelmében lett öngyilkos, egy harmadik verzió szerint tettét, pillanatnyi elmezavarban követte el, miután már régebben szélütött volt.

Halála a városban nagy részvételt keltett s miután értékképviselő volt a városházára és minthogy nyug. postamester is volt a posta-épületre kitétek a gyászlobogót. Temetése ma lesz. A hagyaték ellen a hitelezők — mint értesülünk — csődöt kérnek.

Különfélék.

— **A kaponyai emlékoszlop felavatása.** Dicső honvédeink emlékére díszes emlékoszlopot állított fel városunk. Impozáns szép obeliszks díszleg a Casinó épülete előtt. December hó 3-án (vasárnap) lesz az emlékoszlop ünnepélyes felavatása. A végrehajtó választmány már ki is hocsátotta ez ünnepélyes alkalomra a meghívókat és az ünnepély programját. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Reggeli 8 $\frac{1}{2}$ órkor gyülekezés a Pest szálló nagytermében. 2. 8 $\frac{3}{4}$ órkor az ünnepély rövid megnyitása után indulás a szt. Teréztemplomba. 3. 9 órkor hálaadó isten-tisztelet ugyano t. 4. A mise végeztével ünnepélyes menet a Nemzeti Casinó előtti téren felállított emlékoszlophoz. 5. Az emlékoszlop egyházi megáldása. 6. Szózat. Éneklés a szabadkai Dalegyesület. 7. Ünnepi beszéd. Tartja: Dr. Békeffy Gyula. 8. Ünnepi óda. Irtja és szavalja: Dr. Csillag Károly. 9. Történeti visszaemlékezések. Előadja: id. Frankl István. 10. Az emlékoszlop átadása a hatóságoknak. 11. A délelőtti ünnepségek befejezéseül: Hymnus. Éneklés a szabadkai Dalegyesület. 12. D. u. 3 órkor a külső, a csata színhelyén felállított emlékoszlop felavatása és átadása. (Indulás a városházától 1 és fél órkor.) Ugyanez este ünnepi díszelőadás lesz színházunkban. A »Hadak útját« adják elő. Az előadást megelőzőleg Csiky László szavalja dr. Csillag Károly ez alkalomra írt ünnepi ódáját.

— **Képviselő választások.** Csantavéren a községi képviselő választások f. hó 25. nagy küzdelmek közt folytak le. A küzdelemből mint győztes a kántor-párt került ki. Meglettek választva az I. kerületben rendes tagoknak: Vida József, Földi József, Magosi Fencz, Berényi József, Dér Vilmos, póttagoknak: Kelemen István, Fodor Bertalan, Csik István, a II. kerületben rendes tagoknak: Kiss Mihály, Dér István, Anitich József Bakos János, póttagoknak: Horváth Bilint és Tor-

ma János választottak meg. — **B a j m o k** kö z s é g b e n a községi képviselő választás f. hó 27-én tartott meg. Megválasztottak az I-ső kerületben: Szakáts Mátyás Kirchenmajer György, Krizsán Antal, Nagel János, 2. kerületben: Nagel Gyula (aljegyző) Horváth Antal, Nusópl János, 3. kerületben Richter József, Czindel János, Budanovits Jenő.

— **Hangverseny Ó-Kanizsán.** Az orsz. vöröskereszt egyesület ó-kanizsai főkegyelme f. hó 26-án rendkívül szépen sikerült hangversenyt rendezett *Gaál Ferenc* országos hírnemű zeneköltőnk közreműködésével. — *Gaál* IV. Magyar Rhapsodiáját játszotta zongorán óriási hatást kelte. Utána *Lipták-Ocskai Róza* énekelte gyönyörűen *Sztojanovics*, »Madárdalát«. Az éneket a hálás közönség megújráván ráadásul énekelte *Gaal* — *Csillag Károly* költeményére írt Románcait dr. *Roxer* Gyuláné diskrejt zongora kísérete mellett. *Gergei Erzsike* kitűnő szavalását is megtapsolta a közönség, valamint *Szapannos Béla* magyar dalait, melyet szép baritonján énekelte cigány zenekar kísérete mellett. — A szépen sikerült hangversenyt reggelig tartó táncz követt és fejezett be.

— **Kuglizó a föld alatt.** Az Othon kávéház pinczehelyiségében a kávéház leleményes bérloje egy szinte pazar fényű kuglizót csináztatott. A falakon igen csinos freskók díszelnek, — tájképek, zsanerképek. Van a helységben 3 izlésesen berendezett sambrszepáré. Az egész kuglizó villanuyal van vitálgitva. A díszes helyiség megnyitása csütörtökön lesz. Prosz Józsi zenekarának közreműködése mellett. A gyönyörű munka Moldoványi József asztalos mesterünket és Kohn I címfestőt dícsérik.

— **Színházunk érdekeiben** megmozdult a — színházi bizottság. Szomorú hangon tartott következő felhívást bocsátott ki a közönséghez. Felhívás a város színpártoló közönségéhez. Városunk közönsége abba a szerencsés helyzetbe jutott, hogy nem csak jó, de minden elfogultság nélkül elmondhatjuk, miszerint elsőrendű színlelő csapokban gyönyörködhetik és mégis azon szomorú tapasztalatra kellett jutnunk, hogy a társulat kitűnő játékának, az igazgató minden törekvése és buzgóságának daczára, színházunk nem csak hogy látogatva nincs, de már annyira elhanyagoltott, hogy a közönyösség az igazgatót a tőnk szélére, a város közönségét pedig oda juttathatja, hogy ép a saison közepén, a midőn egyedüli kellemes és tanulságos szórakozásunkat a színház képezné, társulat nélkül maradunk. Ez nem csak veszteség, hanem egyszerűen szégyen volna Szabadka város közönségére, arra a közönségre, amely egy-két évvel ezelőtt is megmutatta, miszerint műérzéke van és jó előadásokban gyönyörködni tud. Ehhez a közönséghez intézzük szerény felhívásunkat és amíg röviden és leplezetlenül tártuk föl derék színházgatónk leplezetlen helyzetét, biztos reményünk van, hogy egyszerű szavainknak hatása leendő és pártolásra méltó, kitűnő társulatunk nem fog többé üres ház előtt játszani. Szomorú a hangja annyiban, hogy leplezetlenül constálálja azt a szomorú tény, hogy az ország harmadik városában egy kitűnően szervezett szintársulat igazgatója a tőnk szélén áll a közönség részvétele követtetésben. Reméljük, hogy a felhívás nem marad eredmény nélkül és nemcsak a pártatlan de a páros bérletnek is meglesz a publikuma. Annál is inkább, mert a tegnapi ház arról

győződte meg bennünket, hogy a 38 páholy közül 9 páholy társadalmunk legelőbbkeő családjai béreltek ki. Üres még eszerint 29 páholy, amely kész örömmel fogad gazdát.

— **Nagy tűz Keszálláson.** Báro Putonnak keszállási uradalmában ma nagy tűzvész pusztolt. Reggel 8 órkor ütött ki a tűz és d. u. 5 óra tájban szűnt meg. Az uradalom tűzoltósága sürgönyileg segítséget kért a szabadkai tűzoltóságtól, később azonban ismét sürgönyöztek, hogy nem a szabadkai, hanem a közelfekvő Jankovácztól és Mélykútról kéri a segítséget. A tűz a majorságban nagy kárt okozott, a mi azonban megtérül, mert minden biztosítva volt.

— **A látképes-levelezőlapok** már nem csak szórakoztató és tréfás, hanem közművelődési és ismeretterjesztő eszközzé is váltak, s azon irányban tesznek jó szolgálót, melyet *Wlassics* Gyula közoktatási miniszter kijelölt a művészi érzék fejlesztésére az iskolákban, festményeknek reprodukciók utján való ismeretetésével. *Divald Károly* budapesti fényképészeti műintézete a festészet és szobrászat remekének másolatait képes-levelezőlapok utján terjesztli, s most jelent meg egy csoport *»Műkincesk világhíri mesterek művei után«* díszes borítékban. 30 műrekk gyönyörű fénynyomással, melyek karácsonyi ajándéknak is igen alkalmasak. A 30 képes-levelezőlap-csoport ára díszes borítékban 1 frt 50 kr. bérmentes küldéssel. Megrendelhető *Divald Károly* kiadónál, Budapest, Üldö-ut 11. sz. a.

— **Tűz a tanyán.** Idb. bajsai Vojnics Sándornak zobnaticzai birtokán tegnap hajnalban tűz volt amelynek egy kazal szalma és sok polyva esett martaléknul. A tűz valószínűleg onnan keletkezett, hogy a dohánycsempszek tüzet raktak és a szél a szikrákat a szal kazal felé vitte amelytől tüzet fogott. A kár mintegy 300 forint lesz ki ami azonban megtérül mert biztosítva volt. A vizsgálat megindult.

— **Fő a finanság** Mert hát nem beszélünk talán a paraszt nyelven, aki a tollkést is bicskának hívja. Fő a finom társalgási nyelv, mint például valamelyik délután, valamelyik szalonban, egy művelt kis lányka beszélgetett.

A színészetről volt szó. Arról, hogy hát mi nek is megynük mi itt színházba mikor Pesten olyan szép előadásokat évezhetünk. A kis lányka is a fővárosban szokta élvezni a színi előadásokat. — Jászai, Hegyi, Kúri, hát még Blaháné. — Látam — úgymond — egy igen szép műben, népszínműben Blahánét. Hogy is hívják azt a népszínművet — izé — ja igen tudom már: *A vörös orszény*. Tab-leaux!

Budapesti levél.

És a Leonidák jöttek — és mentek, a nélkül, hogy az a rut világg megsemmisült volna! Egy másik világesemény is játszódott le az utóbbi időben. Tele voltak a lapok azzal, a hírrel, hogy a nő viselet egy fontos ruhadarabjának végnapjai elérkeztek. Háború a mellfűző ellen! Románia, ez az első angu kulturállam hirdette világgá, hogy a mellfűző zsarnokságát megszünteti s a leánynevelőintézetek növendékeit megszabadították ettől a ruhadarabból, s így a nemes román nemzet jövőndő anyái most már szabadon fejlődhetnek, egyenesen vagy görbén, mert a nőemancipáció századában ez a leányok és asszonyok kiváltságát képezi. A lapok egy része elragadtatással írt erről a nagy eseményről

s ezt mint valami rendkívüli üdvös intézkedést ítélték fel. Mi kíváncsiak voltunk, hogy az a turcsa háború valóban olyan nagy vereséget eredményezett-e a mellfűző-viselet jövőjére. miert is felkerestük Magyarországon legnagyobb és mérvadó mellfűző-gyárait, Mme Lebowitsch Társ Budapest, Váci-utca 7. sz. a., hol az ő ben csend és szüntelenül helyett a gépek zakatolása, a munkások óriás sűrű forgása, lázas tevékenysége a legélenkebb munkaforgalmat tüntette fel. Az üzlet főnökirodájába jutva, azon kérdésekre, vajjon a mellfűző ellen indított háborúnak van-e csökkentő hatása és hogy a mellfűző valóban oly ártalmas-e, mint azt némely lapokban állítják, azon választ nyertük, hogy a szükséglet nem hogy hanyatlana, sőt a társadalom minden osztályának hőlyei az ország minden részéből oly nagy arányban rendelnek mellfűzőket, hogy a gyár éjjel-nappal felváltva dolgozó személyzettel alig képes a szükségletet kielégíteni. A mi a mellfűzők ártalmosságát illeti, erre nézve minden tapasztalt nő azon véleményen van, hogy az csak az úgynevezett tucatszámra készülő, közönséges, olcsó mellfűzőkre áll, melyek rossz szabása sablonoszerű alakja és a hozzá használt durva anyag a testállás követelményeit ki nem elégítik: de semmi esetre nem áll az a szakszerűleg, testalak kívánalmának megfelelő, mérték szerint készült mellfűzőre mely a belső szervekre semmiféle nyomással sincsen. Egy a testre szorosan kötött szoknya vagy nadrág sokkal nagyobb zavart okoz a vérkeringésre mint egy jól készített mellfűző. Sőt igen szép eredmények értek el ortopedikus és sebészeti irányban, az iskolában elhanyagolt testtartásból kifejtett hátrinczgörbülések javítása és megvédése által. Kirurgikus tekintetben az általunk feltalált és használtban rendkívül jó hatásúnak bizonyult mellfűzők orvosi tekintélyek által elismert és ajánlottak. — A mi Magyarországot illeti, itt nincsenek olyan gyárak, melyek az olcsó tucatszám-mellfűzőt gyártják, s Budapestben nagyobb részt mérték után készítik azt. A rossz, ártalmas mellfűzők ellen feltéppeni szükség, de ez a magyar gyártmányokat nem érinti. — Mután még megtekinttük a Mme Lebowitsch és Társai rendkívül nagy számú és díszesen készített, szállítás alatt levő mellfűzőket azzal a meggyőződéssel látvólunk, hogy ezen szerénynek látszó ipar terén valóban jelentékeny eredményű termelés történt, s hogy ez a czég a lökételesség magaslatára emelkedő igen nagy sikereket ért el.

A karácsonyi ünnepek közeledtével a budapesti kereskedővilág is megteszi előkészületeit, hogy a nagy közönség szükségleteit minél jobban elégítse ki. Az első fecske Kertész Todor karácsonyi árjegyzéke, a napokban jelent meg rendkívül gazdag és érdekes tartalommal, melyet ajánlunk a olvasóinknak, hogy megghozassák, mellet bevásárlásaikat eszközölnék. Az árjegyzék tartalma: Vadász és védőgérek, vadász kellekek, mindennemű sport czikkek, lovagló és tornaszerek, football, korcsolya jégjátékok, Hockey labv-tennis stb. Gyerekjátékok, babák, gözvasutak, különféle hangszerek u. m. Ariston, harmonikák stb. Fröbel oktatóval mulattató játékaik, társasjátékok óriási választékban, melyeknek megismerésére legcélszerűbb a Kertész Todor kiadásában megjelent és 25 kr-ért mindenütt kapható „Társasjátékok” könyvét, a mely száznál több társasjáték részletes leírását tartalmazza, meghozatni Karácsonyra: a csillogó ragyogó, ezer és ezerféle karácsonyi dísz, teljes karácsonytádsz összeállítások már 2 frt 50 krtól kezdve Sokféle kedély derítő, meglepetési tréfás tárgyak, Tombola nyereménytárgy összeállítások Szilveszter estére. Újvízi szerezemalások, 1900 évi tárczanaptárak stb. A czészerű és hasznos valamint díszművek minden új-újonsága, a mi a világpiacon megjelent, feltalálható Kertész Todornál, Budapest, Kristóf tér. s ajánljuk t. olvasóinknak, hogy árjegyzéket, mint legjobb tájékoztatót hozasson meg, mely mindenkinek ingyen és bérmentve megküldetik, s megrendelését mielőbb tegye meg, mert karácsony előtt az utolsó napokban a czég óriás elfoglaltságánál

fogva minden megerőltetés mellett is csak nehezen képes vidéki megrendelőt gondosan és pontosan kiszolgálni.

A villamos omnibusz a legújabb közlekedési eszköz, szeptember 3-án közlekedett először Berlinben, s bizonyára rövid idő múlva hazánk vidéki városában is igénybe fog véteni a világhírű Siemens és Haiske czég ezen alkotása, melynek nagy előnyöségeit ismerteti időszerteink tartjuk. Különös a zajjalán működését, csekély rázását, s rendkívül könnyű fordulóképességét és kormányozhatóságát dicsérik ezeknek a villamos-omnibuszoknak, melyeket Siemens és Haiske czég gyárt, a mely a más omnibuszoktól abban különbözik, hogy egy külön vezetőlengyelrel és áramátvevővel van ellátva minék folytán a következő vágány nélkül ép úgy fut, mint a közúti vasút kocsija a pályán. Utóbbi esetben, mint közúti kocs a közlekedésre szükséges áramot accumulator megöltésére a Siemens kengyel által a villamos közúti-pálya sodronyvezetékéből veszi. Ezáltal az az előny eretik el, hogy az accumulator telep a régebbi villamos autómobilokkal szembe, sokkal könnyebb s az áramfogyasztás — a vágányon való mozgásnál fogva az ellenállás csekélyebb lévén, a menet enyhébb és gyorsabb — óránként 28 kilométerig, — s nem szükséges a végállomáson a telep után töltése miatt időznie.

Az omnibusz előkerkeiben egy kis vezető tengely van, miáltal azon esetben ha a közúti kocs jön szembe, szükségessé teszi, hogy a villamos omnibusz a vágányt elhagyja, az omnibusz vezetője egy elms készülék segítségével egyszerű kézmozdulattal a vezető tengelyt emeli, s a vágányról a kövezetre tér ki s tovább halad. Megl. pő gyorsan történi az átmenet a vágányból a kövezetre s vissza. Ezek a Siemens léle villamos omnibuszok nagy hiányt pótolnak a modern közlekedési eszközök terén, s igen alkalmasak a legkényesebb utcákon keresztül a közlekedés fenntartására.

A berndorfi fémmáru-gyár világhírű gyártmányai által ismert már hazánkban is a társadalom minden rétegében, éppen ezért érdekelni fogja a t. olvasót, ha tudomást nyer arról, hogy Berndorfban Krupp Arthur gyártulajdonos színházat építtetett a munkástelepen levő intézetek mellé s azt szeptember 27-én Öfelsége a király jelenlétében nyitotta meg. Az előadás végeztével a gyár összes munkásai, körülbelül háromzren a gyári zenekarral fölvonultak a színpadra s bemutat-lák hódolatukat a királynak. Az előadás után az uralkodó Krupp lakóházába hajtatott s fél-óraig időzött ott; azután a pályaudvarra hajtatott. Ott az uralkodó kezét nyújtotta Krupp-nak s így szólí hozzá: „Köszönöm önnek a mai ünnep rendezését, amelyről nagy örömet szerzett nekem. Ezt a napot mindig meg fogom tartani emlékezetemben.” A berndorfi fémmáru-gyár különösen híres tisztalnikkel főzőedény-gyártmányairól, melyek ugy egészséggi mint gazdasági szempontból rendkívül előnyösek, valamint alpace-észst, kna-észst és alpacca asztali készleteit, evő-eszközök, tea-forralók, kannák és szűrők, karos gyertyatartók s egyéb díszművek gyártmányai a legkitűnőbbeknek vannak elismerve, melyek magyarországi raktára Budapestben, Váci-utca 25. sz. a. a Kristóf-tér sarkán van s díszesen illusztrált árjegyzékét kívánatra díj nentesen megküldi.

Calderoni és társa látszer-és tanszerraktárában Budapest, Váci-utca 30. — Kishid-utca 8, a legnagyobb választékban és igen jutányos áron kaphatók a leginomabb és legújabb kivitelű szemüvegek s orrcsípőzők a legújabb s elismert legjobb alakokban, kitűnő ívegekkel, lorgnettek a Pompadur teknősbéka csonthól, különféle hosszaságban. Színházi és tábori lámp-övek 5—50 frt. Zeiss-féle tárcsövek, Kipróbált ázhőmérők, szoba-, ablak- és fürdő hőmérők 50 krtól 3 forintig. Svájci rajzeszközök és német gyártmányú iskolai rajzeszközök. Laterna magica stb. Fényképezési készülékek, hölygek, turisták, művészek stb. számára. — Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldenek.

SZÍNHÁZ.

Don Caesar de Bazán.

Nov. 27.

A mai szép előadás ismét Csiky László kitűnő alakítását dicséri. Ő játszotta Dumasnak szeretére méltó, könnyelmű Bazán grófját. XI Lajos után Otelló ma pedig Don Caesar de Bazán — egyik alakítása se marad a másik mögött, mindenik eredeti és kitűnő.

Dicsőre annak, hogy a ház csak egy kongott az ürességről. Ő egy pillanatra se esett ki szerepéből, egészséges humorból.

Az a kis közönség több mint tízzer hirta a lámpák elé kitűnő művésznöket, és ő rászolgált a tapsokra.

Maritanát Kápolnay Juliska adta. Oszlozott partnere dicsőségben, bár — ha megisméthik ezt a darabot Kápolnay sikere nagyobb lesz és Baróthy is jobban megfogja tanulni szerepét — mert hát ma bizony néha nagyon akadozott, amit nála eddig még sohse tapasztaltunk. Főtt Frida kis inas szerepében igen kedves volt és Szatmári (a krtly) i jól illeszkedett az ensembléba.

Törvénykezés.

A gabona uzsora.

Gajdos uram panasza.

Végtárgyalás.

Nov. 28.

Gajdos Péter irástudó, újságot olvasó parasztagazda. Mohol községben lakik, ahol nagy az ő befolyása a falu pa-aszjai között, mert hát olyan szépen tudja felolvasni az újságokból a politikát, de még egyebet is, mint például a szántó-velő kis gazda azt a jó dolgot, hogy akinek nem termett a földje annyi gabonát, hogy a kenyér meg a maguk valói felül is maradna — hát nem muszáj a kereskedőnek az előre eladott termést beszállítani, hanem legföllebb csak azt az árat, amelyet vagy fél esztendő előtt a kereskedő kapott. Igen ám, csak hogy mire a bíróságok ez az írása az újságokba belekerült, Gajdos Péter uram már kiegyezett az ő két kereskedőjével Beek Miksa és Kronstein Adolf moholi lakókkal, kik közül az egyik Strasser és König, a másik Bi-chitz Salamon és ha budapesti nagykereskedőknek voltak a megbízottai.

Kiegyezett pedig akkép, hogy minekutána 6 6 frt 50 meg 6 frt 60 krajczár-rt adta el tavasszal az ősi buza termését, ősszel meg 12 frt volt a buza ára — 11 frt 20 kr-ával számították métermázsáját és az egész összegre váltót adott.

Mikor aztán a váltó lejárt, ki olvasta Gajdos uram az újságból, hogy biz ez nem muszáj megfizetni, nemcsak, hanem a kereskedők, a kik a szegény gazdának előre, mint neki is — pénzt adnak a termésre, uzsorának. Azok nemhogy pénzt nem kapnak, de meg ráadásul be is zárják őket.

Szörnyen hallgattak pedig — mondom — a moholiek Gajdos Péter ékes szavára, akkor különösen, a mikor ő maga járt elől és feljelentette Beeket meg Kronsteint uzsora miatt.

Tegnap és ma volt a végtárgyalás Gajdos Péter panasza tárgyában a szabadkai kir. törvényszék előtt, a mely Craincean hökiete Sirelicy és Szerdahelyi bírákból alakult tanács előtt folyt le nagy és széles köfők érdekődése mellett. A vádottakat dr. Ladányi Gyula bpesti és dr. Békeffy Gyula szabadkai ügyvédek védtek, a vádhatóságot Kerekes János kir. ügyész képviselte.

A végtárgyalás a vád teljes tarthatatlanságát mutatta ki, a mennyiben a széles alapon előterjesztett bizonyítékokból kiderült, hogy valóságos adásvételi-ügylet, nem pedig bur-

kolt kölcsön-ügylet esete forog fenn és hogy Gajdos Péter uramnak panaszkodtak a vétel dején az akkoriban fennállott vételfért fizetések, valamint hogy nem szállítás folytán az ügylet egyezségi rendezésénél olyan összeg fizetésére kötelezték, amely az akkori piaci áránál is alacsonyabb volt.

A törvényszék a vádbeszéd, valamint a nagy figyelemmel halgatott szép védbeszédnek előterjesztése után felmentő ítéletet hozott.

Gajdos Péter megnyugodott az ítéletben, mondván: hát hisz nem akarom, hogy meg is legyen büntetve; a vádhatóság képviselője azonban a felmentés miatt felebbezett.

Dr. Ladányi védőügyvéd a felmentő ítélet kihirdetése után a budapesti nagykereskedő cégek Strasser és König, valamint Bischitz Salamon és fia nevében kijelentette, hogy a panaszírók felmentése daczára Gajdos Pétertől csak az eladási 6 frt 50, illetve 6 frt 60 kr. arat követelik, nem pedig az egyezségi megállapított 11 frt 20 krt.

Gajdos Péter uram néma fejbólintással közönte meg a védőügyvéd ezen kijelentését.

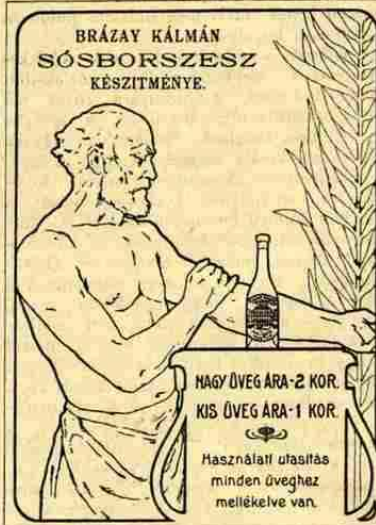
Arany- és ezüstáru gyár és verde-intézet. Rubin A. és fia BUDAPEST.

Gyár:
VIII. NÉMET-UTCA 9.
Telefon 56-60.
Iroda és elárúsítás:
VIII. ESZTERHÁZY-UTCA 20.
Telefon 57-92.

Saját készítményű sima és mintázott evőkészletek, tálcák, kenyérkosarak, gyümölcstartók, girandólok, gyertyatartók, service-ok, toilette-ok, versenydíjak, koszorúk, érmek, mindennemű egyházi tárgyak stb. mindennemű kivételben.

Nagybani árak.

Javítások és újjáalakítások saját költségén eszközöltetnek.

Világhírű, rendkívül jó hatású házaszer bedörzsölés által, megbűléses esetekben: csúsz, köszvény és fülzsuggatásnál, hurutos szembajknál, toroklobnál, differtláznál, fogfájásnál, migrain, hajhullás és lábizzadás ellen. Gyógyógymódrá (massage) orvosi tekintélyek által ajánlott kiváló szer. Használati utasítás, melyben minden egyes baj ellen miként alkalmazása e szernek részletesen le van írva, mindau üvegehez mellékelve van.

Gyártási hely Budapest.

Kapható minden fűszerkereskedésben és gyógyszerárban.

Számos elismerő levél a világ minden részéből.

Egy 220 frtos teljesen jó karban levő Kayser-féle

bicikli

100 frt készpénz fizetés mellett azonnal eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

HIRDET M É N Y

Ő cs. és apostoli királyi Fellegének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik a XXI ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek reménytelő tsáta jövedelme következő közhasznú és jótékony czélokra fog fordítatni. 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap. 2. A sárvári köztörház. 3. A katolikus tanoncokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkönyha. 5. A Paulai Szt.-Vinczéről nevezett irgalmas nének vezetésére bizott óbudai tan- és nevelőintézet. 6. A fehér kereszt országos lelenczház egyesület. 7. A Zengvárosi közkórház. 8. A kassai Mensa Akadémika. 9. A Budapesti Tabitha egyesület. 10. A magyar vörös kereszt egylet kolozsvári fiókja a jövedelem $\frac{1}{10}$ - $\frac{1}{10}$ részében.

E sorsjáték összes, 7691 ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365,000 koronára rúgnak és pedig:

1 főnyeremény	150.000 korona	10 nyere mény	1.000 korona
1 "	50 000 "	20 "	500 "
1 "	20.000 "	50 "	100 "
1 "	10.000 "	100 "	50 "
2 nyeremény	5 000 "	1000 "	20 "
5 "	2 000 "	6500 "	10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepel rakpart. félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helyiségben felállított egyéb sorsjegyróló közegnél. Budapesten, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki-igazgatóság.

9796 szám 1899. Ukv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szukop Ferenczné szül. Bencze Katalin végrehajtatónak Vincze György végrehajtást szenvedő ellen a szabadkai 10877 sz. betétben A I. 2-3 sorsz. alatt felírt ingatlanokra a jog közösség megszüntetése iránti végrehajtás árverési ügyében a szabadkai kir. törvényszék, (a szabadkai kir. járásbíróság kerületén lévő Szabadka város határában fekvő szabadkai 10877 sz. betétben. A I 2-3 sorszámkok 8252/3 és 8253 hrsz. számok alatt felvett Radonovácson fekvő 6 hold 674 □ öl területű szántóból és 187 □ öl területű lakkház és udvarból álló Vincze György és Szukop Ferenczné szül. Bencze Katalin nevén álló ingatlanokra 1020 forint — krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi december hó 1. napján délelőtti 9 órakor a szabadkai kir. tvszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron a/ól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 102 forintot — kr. készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t. cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről a kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán 1899 évi szeptember hó 1-én a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Eperjessy Béla,
kir. tvszéki bíró

10780 szám 1899 Ukv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai Takarékpénztár és népbank végrehajtatónak Miatovics Milán (Illés fia) végrehajtást szenvedő elleni 3000 frt — kr, lőke követelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. jbi-róság) területén lévő Szabadka város határában fekvő a szabadkai 4257 sz. betétben A I. 6868 hrsz alatt felvett s Miatovics Milán (Illés fia) nevén álló VIII. kór 77 sz, 134 □ öl területű lakkház és udvarra és pedig a C I és 2 rsz. a. Szuvajcsics András és neje Aradszki Mibeza javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartása mellett az árverést 1200 frt — krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi december hó 9-ik napján délelőtti 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron a/ól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 120 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1899. évi szeptember hó 28-án a kir. tvszék mint tkvi hatóság.

Dr. Eperjessy Béla,
kir. tvszéki bíró.